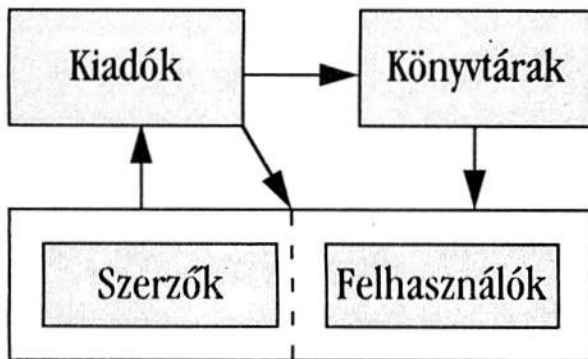

Dokumentumszolgáltatás egy változó világban

A papírközpontú világ helyét az elektronikus világ foglalja el. A The Wall Street Journal példáján látható, hogy az új technika nyújtotta lehetőségekkel élve a felhasználó már nemcsak papíron, de hang, videokép és számítógépi adat útján is tájékozódhat. Az eddigi szerző–kiadó–könyvtár–felhasználó négyeséből a közepsők jövője bizonytalanná válhat. (Vállk?)

Nem is olyan rég a könyvtárak a legtöbb dokumentumrendelést még postán kapták, aztán telefonon. Manapság sokunknál az a helyzet, hogy a legtöbb igény elektronikus postán vagy telefaxon fut be. Nem is olyan rég még a könyvtárak által teljesített dokumentumok többsége az eredeti kiadás volt, újabban pedig másolatokat szolgáltatnak. Manapság azonban mind több felhasználó él a CD-ROM-ok nyújtotta lehetőségekkel – faxon vagy elektronikus postán. Az Országos Kutatási Tanács kötelékébe tartozó *Canada Institute for Scientific and Technical Information* (CISTI = Kanadai Tudományos és Műszaki Információs Intézet) legnagyobb szolgáltatása a dokumentumellátás. Naponta átlag 1700 igény fut be, főként ipari környezetből, s 80%-át saját gyűjteményünkben teljesíteni tudjuk. A rendeléseknek több mint 65%-a elektronikus formában érkezik hozzánk.

Sokan életük nagyobb hányadát a papírvilág feltételei közt élik, ám egyre többen már az elektronikus világban (1. ábra).

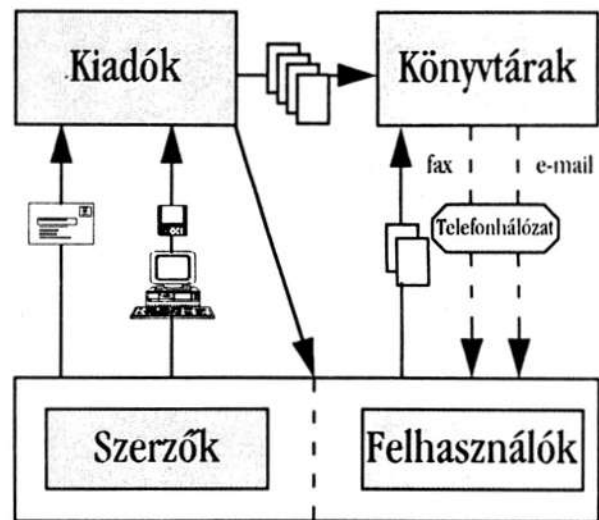
1. ábra A papírvilág

A szerzők és a dokumentumfogyasztók egymás mellé kerültek, minthogy a szerzők felhasználják a dokumentumokat, sok felhasználó pedig szerzőként is fellép. A kiadók, úgy is mint lapkiadók, azzal foglalkoznak, hogy magukhoz vonzzák, szentesítsék és kiadják

a kéziratokat, majd a cikkekből készült „csomagot” előfizetéssel áruba bocsássák. A papírvilág folyamata a következő szakaszokra tagolódik:

- ▶ a szerző az elkészült írást eljuttatja a kiadóhoz,
- ▶ a kiadó megküldi a papírformájú dokumentumokat a könyvtáraknak (és más előfizetőknek vagy felhasználóknak),
- ▶ a könyvtárak kölcsönadják az eredetit más könyvtáraknak, azok felhasználói részére, és újabban ugyanezt teszik a másolatokkal.

A világ azonban változik, s vele a dokumentumszolgáltatás is (2. ábra).

2. ábra A papír- és elektronikus világ

A papíralapú és az elektronikus világ ma egymás mellett létezik:

- ▶ a kiadó ugyanolyan gyakran kap (vagy éppen igényel) elektronikus „kéziratot”, mint papírhordozójút;
- ▶ a kiadó papírváltozatot állít elő, hogy eladja a könyvtáraknak és másoknak;

- ▶ minthogy az információs technika olcsó és gyors terjesztést tesz lehetővé, a dokumentum másolatait háromféleképpen lehet szolgáltatni: papír formájában, faxon vagy elektronikus postán.

A papír változatlanul kiváló hordozó. Gondolatainkat papírra vetjük, papíron publikáljuk, papíron őrizzük és keressük vissza. Munkafolyamataink és rendszereink papíralapúak, és papír iránt elfogultak (lefordíthatatlan szójáték: paper-based and paper-biased). Ugyanakkor a papír nem hatékony, mint az információk és eszmék nagy távolságból történő keresésének és cseréjének eszköze.

Sok gondolat és az információk jelentős része már elektronikus eszköz révén születik és rögzül, elektronikus úton tárolják, és így is cserélik. Azután előfordul, hogy az elektronikus tárból papírra is kinyomtatják őket. Olyan világban élünk, ahol az elektronikus és papíralapú eszközök egymás mellett hatnak, de a súlypont az elektronikus világ felé mozdul. Bár a papír változatlanul hasznos eszköz lesz, az elektronikus változat válik dominánssá.

Az elektronikus világ kiadója

Nézzünk meg közelebbről egy olyan elektronikus kiadót, amely mind a papír-, mind pedig az elektronikus világban jó hírnévnek örvend.

A *The Wall Street Journal* kiadó tevékenysége kellő gondolati anyaggal szolgálhat általában a könyvtárosok számára, de jelesül a dokumentumszolgáltatás terén is. Esettanulmányunk során hasznosítani fogjuk a *The Wall Street Journal*-ban megjelenő hirdetéseket az általuk kínált szolgáltatásokról.

A *The Wall Street Journal* a Dow Jones birodalom része. *Charles Dow* 1882-ben összefogott *Edward Jones*-szal, hogy a Wall Streeten található bankokat ellássák kefelevonatokkal és „kutyanyelvekkel” (így a Dow Jones cég az egyik első dokumentumszolgáltató). Az *Encyclopedia Britannica* szerint a napi szállítás azzal zárult, hogy meghozták a következő napi *The Wall Street Journal* levonatóját.

A mai dokumentumszolgáltatók a következő dokumentumokat kínálják:

- ▶ *The Wall Street Journal*,
- ▶ *The Wall Street Journal Europe*,
- ▶ *The Asian Wall Street Journal*.

E „dokumentumokról” érdemes tudni, hogy

- ▶ papír formában készülnek,
- ▶ kamionokkal, repülőgépekkel és postai úton juttatják el őket az előfizetőkhez,
- ▶ ugyancsak kamionon és repülőgépen jutnak el más országbeli terjesztőkhöz.

A *The Wall Street Journal* azonban több mint egy újság. Sok számában található hirdetést a kiadó egyéb szolgáltatásairól. A harmadoldal terjedelmet

elfoglaló hirdetések általában nyolc szolgáltatást ismertetnek, még hozzá különböző napokon eltérő összeállításban. A legtöbbszor említettek a következők:

Journal Phone

E digitális visszakereső szolgáltatás telefonon érhető el a nap 24 órájában, s auditív válasz kapható az üzleti élet főbb híreire, tőzsdei árfolyamokra, céginformációkra vonatkozóan. A speciális Portfolio szolgáltatás keretében a felhasználó által megjelölt 20 részvényről kapható automatikus tájékoztató. A szolgáltatás egy perce többbe kerül, mint a lap egy számának ára.

Dow Jones News/Retrieval[®] after hours

A felhasználó személyi számítógépe révén lekérdezheti – telefonvonal segítségével – az adatbázist, s a kért információ a nemzetközi ASCII-formátumban megjelenik képernyőjén. Este kilenc után és hétvégén átalánydíjat lehet fizetni. Keresni lehet a korábbi számok tartalmában is.

Wall Street Journal Television

Újabb formája a lap bemutatásának és eladásának, ezúttal videoformában, kábelen továbbítva.

The Wall Street Journal Classroom Edition

Havi kiadás papírformában, postai úton továbbítva, oktatói bevezetővel és posterekekkel kísérvé.

Facts deliveredSM: Clipping service

Szolgáltatási csomag, amelynek keretében öt Dow Jones-szolgáltatást, két kábeles híradást és a *New York Times* teljes szövegét lehet megkapni faxon vagy elektronikus postán, tetszőleges időközönként.

Facts deliveredSM: Corporate reports

Egy-egy részvénytársaságra vonatkozó összeállítás 50 USD-be kerül, a felhasználó által választható hordozón szolgáltatják.

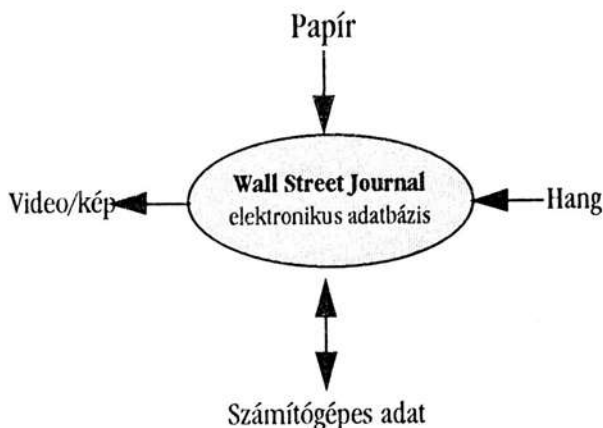
Journalfax

A másnapi lapszám egyik oldalát lehet megkapni faxon az előző nap délután öttől.

JournalfinderSM

Dokumentumszolgáltatási forma, melynek keretében cikkmásolat kapható a *The Wall Street Journal*, a *Baron's* vagy a *Dow Jones News Service* számaiból, cikkenként 10 USD-ért, a megrendelő által kért módon küldve.

Lássuk a lap működésének sémáját (3. ábra).

3. ábra Egy „elektronikus” kiadó négy alapszava

A The Wall Street Journal a fentiek alapján tehát nem egyszerűen egy újság, nem csupán egy papírformájú „dokumentum”, egyben:

- ▶ naponta készülő elektronikus adatbázis;
- ▶ része egy nagyobb adatbázisnak, amely a lap korábbi számainak tartalmazza;
- ▶ olyan adatbázis, amelyből más szolgáltatások készíthetők;
- ▶ egy mechanizmus, melynek révén más elektronikus szolgáltatások kaphatók (pl. részvénytársasági jelentések).

Bizonyos szolgáltatásokat rendszeresen megküldenek, másokat szükséglet szerint rendelésre készítenek. A legtöbb szolgáltatás a telefonhálózat révén válik hozzáférhetővé. A megjelenés azonban változó lehet:

- ▶ papírként: maga az újság vagy a fax papírja;
- ▶ elektronikus úton továbbított szövegek és számok a felhasználói számítógép képernyőjére;
- ▶ „hangszolgáltatás” telefonvonalon;
- ▶ videokép és kísérő szöveg kábelen vagy úrhordás továbbítás révén.

Megkaptuk tehát az elektronikus kiadó négy alapszavát. A The Wall Street Journal elektronikus kiadó, minthogy minden terméke és szolgáltatása egy adatbázis alapján születik. E példa nyomán merül fel a kérdés: és mi a könyvtárak helye ebben a világban?

A homokfutók készítője úgy gondolta, hogy övé a kocsizület – amíg az autó meg nem jelent. Ezután vagy felfogta, hogy ő a személyszállítás részese, s üzleti tevékenységét az autógyártás irányába fejlesztette, vagy elveszítette megrendelőit, és vállalkozása összeomlott.

Ehhez hasonlóan a könyvtárosok azt gondolták, ők jelentik a dokumentumellátást, mígnem megjelentek a számítógépek és hálózataik. A könyvtárosok vagy felfogják, hogy részesei az információellátás szélesebb üzletének, s továbbfejlesztik tevékenységüket a hálózatok, a CD-ROM-ok és adatbázisok irányába, vagy megmaradnak a papíralapú világban, s kihalásra lesznek ítélve.

A The Wall Street Journalnak sikerült meghatározni a piacát, és kliensei számára készíti termékeit és szolgáltatásait. Nekünk, a dokumentumszolgáltatás képviselőinek is ezzel a megközelítéssel kell élnünk, de azt is meg kell értenünk, mi történik voltaképpen a két párhuzamosan létező világban.

Az elektronikus dokumentumszolgáltatás

Röviden szólunk két jelentős elektronikus vállalkozásról, a BBS-ről és az Internetről.

A **Bulletin Board System** (vagy **Service**) neve onnan származik, hogy az ilyen szolgáltatások üzenetek továbbítását vállalták. Ma ennél sokkal többről van szó. Az, hogy az utóbbi tíz évben az ilyen típusú szolgáltatások elterjedtek, nagyban köszönhető a rendkívül olcsó amerikai telefontávívási lehetőségnek. Észak-Amerikában két telefonfizetési rendszer van. A helyi hívásokért – akármennyi és akármilyen hosszú beszélgetés is volt – havi átalányt kell fizetni, mintegy 25 USD-t. A távolsági beszélgetések is igen olcsók: például New Yorkból Los Angelesz felé egy teljes órát lehet beszélni esti vagy hétvégi időpontban 6 USD-ért. Ilyen csekély telefontdíjak nélkül a BBS-ek nem szaporodtak és érvényesültek volna olyan gyorsan. A becslések szerint ma az Egyesült Államokban 50 ezer ilyen BBS működik. Csak a fővárosban körülbelül 600 a számuk. Egész szubkultúrát jelentenek ma az Egyesült Államokban. Vannak specializáltak, míg mások általánosabb szolgáltatásokat kínálnak: mind a tartalom, mind a forma meglehetősen változatos képet mutat. Alaposan utánanézzve, a következő szolgáltatásokat kínáló BBS-eket lehet találni a piacon (a legtöbb BBS nem nyújtja mindezeket):

- ▶ hírek, időjárás-jelentés, sport, értékpapírok árai;
- ▶ elektronikus posta, kapcsolódva más BBS-ekhez és egyéb, például Internet-hálózatokhoz;
- ▶ párbeszédű üzemmódú társasjátékok, mint a többszereplős ADND (advanced dungeons and dragons);
- ▶ pornóanyagok;
- ▶ lexikonok és online elérésű CD-ROM-ok;
- ▶ számítógépes társalgási vonalak 10–20 személy részére biztosítva részvételt;
- ▶ dokumentumok és adatállományok nagyszámú témában;
- ▶ szoftverek (a BBS-ek vagy „freeware”-t kínálnak, melynek használata ingyenes, vagy „shareware”-t, amelyet ingyen lehet kipróbálni, s csak a tesztelés után kell eldönteni, érdemes-e megvenni 30 USD-ért);
- ▶ online vásárlás (rendelés).

Bárki létrehozhat BBS-t, nincs kormányzati engedélyezés. Az egészhez annyi kell, hogy az embernek

legyen egy tekintélyes memóriájú személyi számítógépe, és bizonyos BBS szoftverje és hardverje. Tíz felhasználó párhuzamos kiszolgálásához és 1 gigabájt memóriához (500 ezer szöveges oldal) már hozzá lehet kezdeni 3 ezer USD-vel. Kell egy-két telefonvonal meg némi műszaki érzék vagy gyakorlat. Ezek után a meglévő BBS-eken, a helyi számítógépes híradókban és BBS-képeslapokon keresztül meg kell hirdetni a szolgáltatást.

A BBS-felhasználónak – aki többnyire a férfiak közül kerül ki – rendelkeznie kell egy PC-vel, modemmel és telekommunikációs szoftverrel. A kisebb BBS-ek többnyire ingyenesek, de a felhasználó gyakorta fizet azért, hogy erősebb BBS-ek szolgáltatásait élvezhesse. Előfordul, hogy egy igénybevétel 20 USD, mások esetében az éves előfizetés 60 USD. Ehhez járul még a távolsági telefonhasználat díja, ha a BBS nem a körzetben található.

A BBS használatáról illusztrációként álljon itt egy történet. Ismerősöm Macintosh számítógépéhez keresett szoftvert, hogy bekapcsolódhasson az Internetbe. Több barátját végigkérdezte, igyekezett utánanézni számítógépes és könyvtári lapokban, de nem találta meg azt, amit keresett. Hallott egy BBS-ről, amely a Macintosh gépekre szakosodott. Szombat este 11 óra 50 perckor felhívta ezt a BBS-t, beszélt az operátorral, aki történetesen a tulajdonos volt, ahogy ez tipikus. Igen, a BBS rendelkezik a megfelelő szoftverrel. Ismerősöm fizetett 20 USD-t háromhavi „tagdíj” gyanánt a hitelkártyájával, majd letöltötte a szükséges szoftvert saját gépére, amely „freeware” volt, tehát ehhez díjmentesen jutott. A szoftver felhasználását elősegítendő kapott egy 100 oldalnyi szöveggel azonos méretű használói segédletet. Az egész művelet keretében csak két darab papír jelent meg: a hitelkártya és a telefonvonal használatáért kiállított számla.

Ez a kreatív, spontán és nem profitorientált BBS-használat a következő kérdéseket veti fel:

- ▶ A BBS-ek elektronikus korunk „ingyenes könyvtárai”? Annak látszanak.
- ▶ Mi a dokumentum? Számos dolog lehet dokumentum, néha párhuzamosan is:
 - szöveg,
 - adat,
 - színes kép,
 - rajz,
 - videofelvétel,
 - hanganyag.

Az Internet számítógépes hálózatok olyan együttese, amely lehetővé teszi a számítógépek egymással folytatott párbeszédét. Az Internetről annyi képet lehet kapni, ahány használója van. 1993 januárjában 10 millió ember használta az Internetet a földkerekség 102 országából 9 ezer hálózat és 1,3 millió host közreműködésével. A növekedési arány évi 80%.

Néhány példa:

- ▶ Kanadában 53 ezer host működik (95%-kal több az előző évinél),
- ▶ Magyarországon 3451 host van (654%-os emelkedés),
- ▶ az Egyesült Királyságban 58,4 ezer host (208%-os növekedés),
- ▶ Franciaországban 26 ezer (100%-os növekedés).

Az Internet létrehozója az amerikai hadsereg volt, ma azonban már civil kezekben van. Sok szolgáltatást kínál, s a felhasználók többsége számára ezek ingyenesek. Három fő funkciója:

- ▶ elektronikus posta,
- ▶ adatállományok továbbítása,
- ▶ távolsági konferencia.

Ezekkel a funkciókkal nagyszámú és változatos szolgáltatás vehető igénybe. Így például:

- ▶ lelőhely-megtaláló eszközök,
- ▶ online hozzáférés több mint 200 könyvtár katalógusához,
- ▶ speciális érdeklődésű csoportok vitái,
- ▶ új szolgáltatások bevezetése,
- ▶ elektronikus folyóiratok és híradók közvetítése.

Az Internet több mint egy szolgáltatási lehetőség, mivel modellt kínál új szolgáltatások és szabványok létrehozására. Egy olyan osztott szolgáltatás, mint a dokumentumellátás számára az Internet kiváló szabványokkal rendelkezik, s emellett összehozza a felhasználót a kutató-fejlesztő közösséggel, dokumentumszolgáltató intézménnyel. A hagyományos szabványokkal összevetve az Internet működése nyitott, gyors és hatékony, mert a javasolt szabványok létrehozása és tesztelése közben együttműködtek a felhasználók és a fejlesztők egy globális hálózat viszonyai között. A szabványok elektronikus módon kaphatók meg, és az Internet-hálózatban bárki hozzájuthat. A hatalmas méretek, a 10 milliós felhasználói közönség ellenére a vállalkozás ezen széles alapozásnak köszönhetően kétségtelenül sikeresnek minősül.

A jövő négy modellje

A jövőben az információellátás iparágában még nagyobb verseny fog érvényesülni, mint manapság. A sikeres könyvtárak sok felhasználóról tudnak majd gondoskodni. Ez azt jelenti, hogy e könyvtárak képesek felismerni és előre látni a felhasználók információs igényeit, biztosítani a kellő hozzáférést a felhasználók számára, kapcsolatban állva kiadókkal, más könyvtárakkal és szerzőkkel/alkotókkal.

A könyvtárosok jól működtek a papír súlypontú világban. Ma a könyvtárosoknak, legalábbis a dokumentumszolgáltatásban érdekeltnek, sikeresen kell elsajátítaniuk az elektronikus eszközökkel működő világ folyamatait és rendszereit. Tanulást igénylő kihívásnak tekintsük ezt, ne valami bürokratikus „fejfájás”-

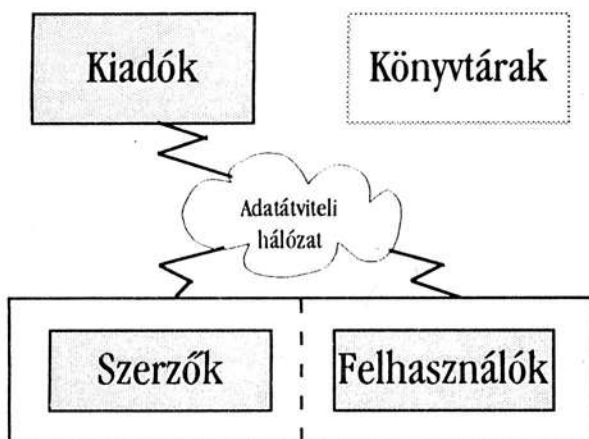
nak! Egy közeli példa: a Kanadai Nemzeti Könyvtár és intézményem, a CISTI most jelentette meg a ROMULUS címkét viselő CD-ROM-ot, amely együtt kínál három központi folyóirat-katalógust, bizonyos könyvtárközi kölcsönzési eszközöket, és egy dokumentum-ellátási megrendeléseket segítő szoftvert.

Az elektronikus világ felé haladtukban a könyvtáraknak le kell küzdeniük a mai rémesen szétagolt szolgáltatási technológiákat és formátumokat, a felhasználó elégedettségét kiharcolandó. A The Wall Street Journal példája azt igazolja, hogy a kiadók képesek úgy átalakítani termékeiket, úgy hasznosítani az elektronikus információ kínálati lehetőségeket és előnyöket, hogy a változatos szolgáltatási kínálattal egyszerre tudják szélesíteni felhasználói körüket és fokozni bevételeiket. A kérdés tehát így fogalmazódik meg: képesek-e a könyvtárak hasonló átalakulásra az elektronikus világba való belépés érdekében? A válasz hitem szerint: csak akkor következik ez be, ha felfogjuk a kérdés lényegét, és munkánkat valódi tennivalónkhoz, az információellátáshoz igazítjuk.

Nem minden könyvtár fog így eljárni. Némelyek azért léteznek, hogy bizonyos dokumentumvagyon birtokoljanak és őrizzenek meg. Ezt lehet a jövőben másként szervezni, anélkül, hogy a felhasználók károsulnának, s még takarékosabban is.

A dokumentumszolgáltatás jövőbeni változatait sokféleképpen lehet illusztrálni. A magam részéről négy modellt látok.

Az A modell szerint (4. ábra) a kiadók közvetlenül látják el a dokumentumhasználókat, megkerülve a könyvtárakat (avagy a könyvtárak öncsonkítása következtében, minthogy nem elég gyorsan reagáltak a változásokra).

4. ábra A modell

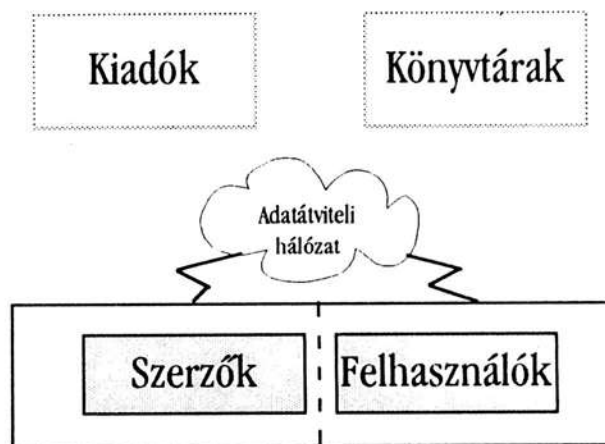
A B modell szerint (5. ábra) a könyvtárak dominálnak, és a kiadók elhalványulnak (bizonyos esetekben eltűnnek). A könyvtárak e változat szerint elektronikus dokumentumállományokat teremtenek, és tesznek

hozzáférhetővé a szerzők és a felhasználók között közvetítve, miközben sikerrel érvényesítik az új technológiát és know-how-t az információellátásban.

5. ábra B modell

A C modell szerint (6. ábra) a számítógépes szakcégek újrafogalmazzák a kiadási és könyvtári tevékenységet, kiszorítva mind a hagyományos könyvtárakat, mind a hagyományos kiadókat.

6. ábra C modell

A D modellben (7. ábra) minden szereplő együtt létezik, hozzájárulva a rendszer működéséhez:

- ▶ a kiadók vonzzák, értékelik, kiadják, csomagolják az információkat;
- ▶ a könyvtárak az információellátást végzik, megelőlegezve a felhasználói igényeket, illetve válaszolva rájuk;
- ▶ a műszakiak – itt adatátviteli hálózatokkal megjelenítve – ösztönzik a szerzőket/felhasználókat, kiadókat és könyvtárakat, hogy a rendszert érzékeny, rugalmasá tegyék.

7. ábra Dmodell

Az új modell érkezése

Mint könyvtáros, távol tartottam magam attól, amit a legtöbb könyvtáros tesz: megmondani az olvasónak, hogy mit olvasson. Ám miután befejeztem e dolgozatom első változatát, olvastam egy cikket a *Science* című folyóiratban *Publication by electronic mail takes physics by storm* címen. Ez az írás rendkívül jól illusztrálja, hogy mi van kialakulóban az elektronikus úton megvalósuló információalkotásban és -terjesztésben. A kiváló számítógépes eszközök és hálózatok felhasználásával a szakemberek saját kezükbe veszik az információ megalkotásának és szétsugárzásának folyamatát. A cikk tehát egy *ötödik modellt* mutat fel: nem a jövőből, hanem a jelenből.

Paul Ginsparg, a Los Alamos-i National Laboratory tekintélyes elméleti fizikusa 1991 augusztusában létrehozott egy BBS-t az Internet-hálózaton, s elnevezte „Hep-th”-nek (High energy physics-theory). Kezdeti

szétküldési listáján 160 fizikus neve szerepelt, amely listára 16 hónap alatt 2000 név került. Bizonyára sok kiváló fizikus él ma a világban ezzel a szolgáltatással. Nem kizárólagos publikálásról van szó. Ez voltaképpen egy elektronikus preprinttároló és szétsugárzó rendszer. A régi szép időkben a fizikusok a szakfolyóiratokra támaszkodtak, hogy lépést tartsanak tudományuk fejlődésével, s amikor ez túl lassú folyamatnak tűnt, elkezdtek a preprinteket használni. A Hep-th elektronikus „lap” felgyorsítja e folyamatot. Ginsparg a továbbiakban összekapcsolta BBS-ét még olyan szakterületek képviselőivel is, mint az algebrai geometria és a sűrített anyagok elmélete. A felhasználók száma drámaian megnőtt. 1992 októberében a kilenc együttműködő BBS-nek nyolcezer használója volt, a tudósok havonta 600 művüket adták be a rendszerbe.

Ginsparg megjósolja a tanulmányok interaktív továbbítását. Miközben az egyenleteket a felhasználó gépén oldják meg és rajzolják fel, a cikkeket és szerzőiket le-, illetve fel lehet hívni, s akár az ismertetéseket is meg lehet kapni az „egér” egy mozdulatával. Átfogalmazva Ginsparg szavait: Itt az idő, hogy elkezdjük a fejlesztést, tesztelést, összekapcsolást, hogy ott legyünk, amikor „robban” a helyzet.

Irodalom

- PRESS, L.: The net: progress and opportunity. = Communications of the ACM, 35. köt. 12. sz. 1992. p. 21–25.
 TILLMAN, H. N.: The Internet – use it now. = SpecialList: The newsletter of the Special Libraries Associations, 16. köt. 3 sz. 1993. p. 3.
 GINSPARG, P.: Publication by electronic mail takes physics by storm. = Science, 259. köt. 26 February, 1993. p. 1246–1248.

Fordította: Sonnevend Péter

Visszamenőleges katalóguskonverzió

Az OCLC szerződést kötött hat francia egyetemi könyvtárral, hogy elkészíti részükre 600 000 bibliográfiai tétel számítógéppel kezelhető rekordját. Az OCLC-ben 180 munkatárs három műszakban dolgozik a retrospektív konverzió, s havonta küldik Franciaországba az OCLC-MARC szalagokat. Ezeket betöltik mind a hat könyvtár katalógusaiba, valamint a PANCATALOGUE-ba, a francia központi katalógusba, amelynek tartalma ezáltal megkétszereződik.

/Advanced Technology Libraries, 21. köt. 2. sz. 1992. p. 5./

Törvény a számítógépes szoftverről

Folytak a kongresszusi meghallgatások az előkészületben lévő törvényről, amely olyan értelemben kívánja módosítani a szerzői jogról (copyright) rendelkező törvényt, hogy a szövetségi ügynökségek és hivatalok kapjanak engedélyt birtokolni és átadni a számítógépes szoftverek szerzői jogát.

A cél az, hogy elősegítsék Amerikában a technológiai transzfert a szövetségi kormánytól a magánszektor irányába, s ezzel erősítsék az USA versenyképességét a nemzetközi piacokon.

/Information Hotline, 24. köt. 9. sz. 1992. p. 1./

(P. I.)